

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

- | Snižování emisí v sektorech mimo EU ETS |
- | ENEF 2016 |
- | Elektrifikace dopravy |

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

souhlasem Evropského parlamentu ratifikovala Evropská unie Pařížskou úmluvu, nyní je výzvou její implementace. Unie bude muset najít rovnováhu mezi ekonomikou dekarbonizace a jejími ambicemi. Podle Komise bude přitom hlavní roli hrát cena emisí, přitom ale probíhající jednání o reformě ETS stále nereflktují jeden z hlavních problémů celého úsilí, kterým jsou překryvy jednotlivých nástrojů klimaticko-energetické politiky EU. Podle Komise je energetická účinnost zvláště důležitá a spoléhá na potenciál budov, od jejichž renovace si slibuje posílení ekonomiky a rozvoj čistých zdrojů energie. Faktory primární energie (PEF), které Evropská komise pro výpočty účinnosti užívá, však nepodporují současné cíle Energetické unie a jsou bariérou pro dekarbonizaci i elektrifikaci. Jelikož by smyslem faktoru primární energie mělo být právě vytváření podnětů pro nízkouhlíkové investice, mělo by se z našeho pohledu při jednáních o revizi směrnice o energetické účinnosti k nízkouhlíkovým technologiím přistupovat rovnocenně a nemělo by se rozlišovat mezi jednotlivými nehořlavými zdroji, tj. nehořlavými obnovitelnými zdroji a jadernými zdroji. Když už je pak řeč o zveřejnění nových návrhů, měla by Komise návrh revize energetické účinnosti vydat 30. listopadu společně s návrhy revize směrnice o obnovitelných zdrojích a market designu. Tento balíček by tak byl zařazen na program Rady pro energetiku 5. prosince.

Příjemné čtení a pohodový listopad přeje,

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Ivo Hlaváč, ředitel divize vnější vztahy a regulace |
Zuzana Krejčířková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Jiří Horák | Michal Jedlička | Jaroslav
Malsa | Daniel Měsíc | Zuzana Mjartanová | Pavel Peňáz |
Tomáš Pirkel | Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Evropská agenda neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise a z Freeimages.com.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Snižování emisí
v sektorech mimo EU

ENEF 2016

Stanovisko EHSV
k PINC

První diskuse o návrhu
k energetické
účinnosti

SNIŽOVÁNÍ EMISÍ V SEKTORECH MIMO EU ETS

Schůzka ministrů životního prostředí v Lucemburku dne 17. října 2016 byla první příležitostí k diskusi na úrovni EU o snižování emisí skleníkových plynů v sektorech mimo EU ETS, respektive o podílu jednotlivých členských zemí. Mezi hlavní body patřily na programu jednání dva legislativní návrhy, které Evropská komise předložila dne 20. července 2016 - **rozhodnutí o podílu jednotlivých členských zemí (Effort Sharing Decision) a nařízení o zahrnutí emisí a jejich pohlcování v sektoru LULUCF (využívání půdy, zemědělství a lesnictví) do klimaticko-energetického rámce.**

V diskusi nad navrhovaným rozdělením závazků vyjádřily některé členské země nespokojenost a požádaly Evropskou komisi o doplnění informací ohledně metodologie a o posouzení jejich specifické situace, včetně dopadů navrhovaných cílů na ekonomiku. Podle návrhu Evropské komise by se závazné vnitrostátní cíle pro období 2021-2030 měly pohybovat v rozmezí od 0 % do 40 % opro-

ti úrovním roku 2005. Jako příliš náročný a těžko dosažitelný označily přidělený závazek Finsko (39 %), Rakousko (36 %), Polsko (7 %) a Rumunsko (2 %). Podle vyjádření českého ministra životního prostředí Richarda Brabce je cíl stanovený pro ČR (14 % s flexibilitou 0,4 %) adekvátní a nebude problém ho splnit. Flexibilita, tj. nástroj, který mají členské země k dispozici pro snadnější dosažení svých závazků, byla dalším projednávaným aspektem. Členské státy zaujímají rozdílné pozice k nastavení pravidel pro kompenzaci emisí. Zatímco někteří ministři vyjádřili názor, že navrhovanou flexibilitu je možné ještě dále rozšířit, jiní oponovali, že přílišná flexibilita by mohla brzdit přijímání efektivních opatření ke snižování emisí. Země s velkým podílem zalesněné plochy (Finsko, Rakousko, Lotyšsko, Česká republika a Slovinsko) byly v této souvislosti kritické k nastavení pravidel pro započítávání obhospodařované lesní půdy v rámci navrhované flexibility, která podle nich nedostatečně zahrnuje schopnost lesů pohlcovat CO₂. Diskuse se dále věnovala dosavadnímu úsilí a pokroku členských zemí při snižování emisí v sektorech LULUCF, dopravy, sektoru budov a odpadového hospodářství. V této souvislosti některé členské země, např. Dánsko, Itálie, Polsko, Maďar-

sko, a dále Chorvatsko a Rumunsko kritizovaly, že Komise navrhuje jako výchozí bod pro výpočet závazků průměrné emise z období 2016-2018 a nebere tak v úvahu dosavadní úsilí. To podle nich znevýhodňuje členské země, které již značně pokročily v dosažení svých závazků pro rok 2020. Německý ministr životního prostředí zdůraznil potřebu součinnosti při jednáních o sektorech zahrnutých do EU ETS a těch mimo, a to s odůvodněním, aby se zabránilo překrývání politik a negativní interakci mezi různými nástroji.

První orientační výměna názorů v Radě bude nyní podkladem pro další jednání ministrů životního prostředí, které se uskuteční 19. prosince. Předložené legislativní návrhy zároveň souběžně projednává Evropský parlament, přičemž příslušným výborem je Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI). Zprávu k návrhu EK ke snižování emisí skleníkových plynů, kterého mají členské státy dosáhnout v období od roku 2021 do 2030, připravuje nizozemský MEP Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). Zpravidlem k problematice zahrnutí emisí a jejich pohlcování v důsledku využívání půdy a lesnictví do klimaticko-energetického rámce je německý MEP Norbert Lins (EPP).

Snižování emisí
v sektorech mimo EU

ENEf 2016

Stanovisko EHSV
k PInC

První diskuse o návrhu
k energetické
účinnosti

ENEf 2016

Dne 4. října, tedy v den, kdy Evropský parlament souhlasil s ratifikací Pařížské dohody o snižování dopadů klimatických změn, **diskutovali v Bratislavě** účastníci jedenáctého ročníku Evropského jaderného fóra (ENEf) roli jaderné energie v novém uspořádání trhu s energií a opatření pro havarijní připravenost a odezvu. Poprvé se setkání ENEf uskutečnilo v novém formátu, kdy je diskuse zpřístupněna na internetu s cílem podpořit další veřejnou diskusi o příležitostech i rizicích jaderné energie. V době, kdy se již nescházejí pracovní skupiny ENEf, je to tak další krok k otevření diskuse co nejširšímu publiku.

Premiéři Slovenska a České republiky v úvodních proslovech potvrdili zásadní význam jaderné energie pro energetické mixy obou zemí a zájem o výstavbu nových bloků. Slovenský premiér Fico vyzdvihl, že bez jaderné energetiky nebude možné v evropském prostředí plnit klimatické cíle a poukázal na seriózní odborné opodstatnění tohoto tvrzení. Ministr hospodářství Peter Ži-

ga ale připustil, že rozpočet na opožděnou výstavbu třetího a čtvrtého bloku v Mochovicích se navyšuje, má však plnou podporu vlády. Premiér Sobotka odkázal na studii, která byla v rámci ENEf představena před

dvěma lety a která dospěla k závěru, že jaderná energie je stále nejlevnějším zdrojem při započtení všech externalit. Rovněž podotkl, že tyto závěry platí pro region střední Evropy i dnes.

Zelený europoslanec a současně zástupce Nuclear Transparency Watch Benedek Jávor vyjádřil názor, že jaderná energie má zvýhodněnou pozici kvůli Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom), protože se jí „snaží vyjmout z tržních pravidel.“ Jako příklad uvedl výstavbu nové jaderné elektrárny Hinkley Point C ve Velké Británii, jejíž systém garance byl schválen Evropskou komisí. Zástupce asociace Foratom Jean-Pol Poncelet upozornil na skutečnost, že rozdílová smlouva (contract for difference), která výkupní ceny garantuje, existuje ve Velké Británii také pro obnovitelné zdroje. Předseda sekce TEN Evropského hospodářského a sociálního výboru Pierre Jean Coulon přednesl stanovisko k Jadernému ukázkovému programu (PInC), který Evropská komise představila 4. dubna 2016. Kritizoval Komisi, která podle výboru nenaplnila očekávání, když pouze shrnula aktuální stav v jaderné energetice a nepodala vodítka pro další vývoj v situaci, kdy se

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Snižování emisí
v sektorech mimo EU

ENEF 2016

Stanovisko EHSV
k PINC

První diskuse o návrhu
k energetické
účinnosti

na deformovaném trhu nedaří zajistit nové investice. Podle Ponceleta je nejlevnější cestou k zajištění nízkouhlíkové elektřiny dlouhodobý provoz jaderných elektráren. Podle generálního ředitele NEA W. Magwooda mohou malé modulární reaktory změnit pravidla hry na trhu a být alternativou k investičně náročné výstavbě. Pierre-Franck Chevet, zástupce Asociace evropských regulátorů (ENSREG) upozornil, že provozovatelé potřebují dlouhodobý výhled, protože investice do jaderné bezpečnosti mají dlouhodobý charakter. Vyzdvihnul roli vzájemných hodnocení (peer reviews) jako jediného nástroje, který dává smysl při úsilí o zvyšování bezpečnosti. Nadja Zeleznik z Nuclear Transparency Watch požadovala větší zapojení občanské společnosti do přípravy plánů havarijní připravenosti. Podle předsedkyně SÚJB Dany Drábové jsou k dispozici dostatečné mezinárodní nástroje a záleží na jednotlivých zemích, jak je aplikují. A podle zástupce Evropské komise Gerassima Thomase je „krátkodobou prioritou bezpečnost a ještě jednou bezpečnost a mezi dlouhodobé patří bezpečnost dodávek, nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem a radiační ochrana“. Komise nyní bude shromažďovat doda-

tečné údaje o prostředcích pro vyřazování s pomocí „Skupiny pro financování vyřazení z provozu“ a vypracuje zprávu o provádění směrnice o nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.

STANOVISKO EHSV K PINC

Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) přijal dne 22. září 2016 stanovisko k **Jadernému ukázkovému programu (PINC)**. Ve zprávě, kterou vypracoval zpravodaj Brian Curtis (UK), vyzývá Evropskou komisi k širšímu přístupu k otázkám jaderné energie a k vypracování ucelené strategie. Zpravodaj Curtis je názoru, že **Evropská komise ve sdělení, které zveřejnila dne 4. dubna 2016, nenabízí jasný a komplexní přístup k budoucnosti jaderné energie v Evropě.**

EHSV je Evropské komisi partnerem v dialogu při vypracování strategie PINC v souladu s článkem 40 **Smlouvy o založení** Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Ve svém stanovisku vyzývá

Komisi k zásadní revizi komunikace a požaduje doplnění návrhu sdělení tak, aby pozornost byla věnovaná jmenovitě konkurenceschopnosti jaderné energie v krátkodobém i dlouhodobém výhledu a souvisejícím ekonomickým aspektům, přínosu jaderné energie k zajištění bezpečnosti dodávek a k boji proti změnám klimatu a dále transparentnosti rozhodování a dialogu na národní úrovni, včetně postojů veřejnosti.

EHSV konstatuje, že jaderná energie je jedním z hlavních zdrojů energie v Evropské unii. S odvoláním na zprávu o stavu energetické unie za rok 2015 uvádí, že EU je jednou ze tří velkých ekonomik, které vyrábějí více než polovinu své elektřiny bez produkce skleníkových plynů, neboť „27 % elektřiny se vyrábí z obnovitelných zdrojů a 27 % z jaderné energie“. Vzhledem k 50 % podílu jaderné elektřiny na nízkouhlíkové výrobě elektřiny je podle EHSV nezbytné věnovat zvýšenou pozornost investičním potřebám, a to v souvislosti s provázaností energetických politik. Výbor proto apeluje na EK, aby vypracovala analýzu investičních potřeb v oblasti jaderné energie, která bude zasazena do kontextu celkových investic nutných k dosažení cílů energetické unie.

Snižování emisí
v sektorech mimo EU

ENEF 2016

Stanovisko EHSV
k PINC

První diskuse o návrhu
k energetické
účinnosti

Zpráva výboru dále vyzývá k lepší koordinaci mezi členskými státy i zúčastněnými stranami a větší transparentnosti a účasti veřejnosti v otázkách jaderné energie. V této souvislosti zmiňuje roli Skupiny evropských regulátorů pro jadernou bezpečnost (ENSREG) i význam Evropského jaderného fóra (ENEF). Na závěr EHSV konstatuje, že EK připravila sdělení PINC ještě před tím, než Velká Británie v referendu rozhodla o svém vystoupení z EU. Vyzývá proto Komisi, aby věnovala pozornost konkrétním dopadům této skutečnosti v souvislosti s jadernou energetikou.

PRVNÍ DISKUSE O NÁVRHU K ENERGETICKÉ ÚČINNOSTI

V minulém čísle jsme Vás informovali o neformálním uveřejnění pracovní verze revize směrnice o energetické účinnosti, která měla za úkol testovat nálady před jejím oficiálním zveřejněním plánovaným nyní na konec listopadu. Komise v ní navrhuje 30 % závazný cíl do roku 2030 oproti indikativnímu cíli ve výši 27 %, který byl schválen Evropskou radou v říjnu 2014.

Navýšení cíle o 3 procentní body rozhodně není pro českou ekonomiku zanedbatelné. 30% cíl znamená pro Českou republiku povinnost dosáhnout dodatečných 58 PJ (16 TWh) úspor vůči prognóze konečné spotřeby dle Aktualizované státní energetické koncepce. Dodatečné náklady pro Českou republiku by do roku 2030 na základě údajů Evropské komise dosáhly 180-880 mld. Kč. Podle přepočtů ČEZ by se jednalo o 550-600 mld. Kč, v případě 27 % cíle pak 80-100 mld. Kč.

Ačkoliv tato pracovní verze obsahovala možnost definice cíle pro úspory energií ve spotřebě primární energie, konečné spotřebě energie i energetické intenzitě, někteří aktéři tuto možnost výběru rozporují a požadují, aby definice byla zavedena pouze ve spotřebě primární energie. To by však znemožnilo flexibilitu potřebnou pro kombinaci jednotlivých nástrojů energetické účinnosti i pro jejich realizaci. Pro některé státy by to znamenalo možnost dosáhnout cíle bez náročných úspor, pouhým přechodem z fosilních zdrojů na zdroje obnovitelné.

Definice cíle v konečné spotřebě energie lépe reflektuje bezpečnost dodávek. V případě vyjádření cíle ve spotřebě primární energie se totiž díky nevhodně aplikovanému primárnímu energetickému faktoru (PEF) pro elektřinu vyrobenou z jádra nejvíce vyplatí nespoteřovat právě tuto elektřinu, následovanou elektřinou vyrobenou z uhlí. Ovšem právě tyto dva zdroje na rozdíl od plynu a ropy zvyšují bezpečnost dodávek energie, elektřina z jádra pak přispívá kromě bezpečnosti dodávek i k evropskému dekarbonizačnímu úsilí. Podle **posledních modelů Komise**

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Snižování emisí
v sektorech mimo EU

ENEF 2016

Stanovisko EHSV
k PINC

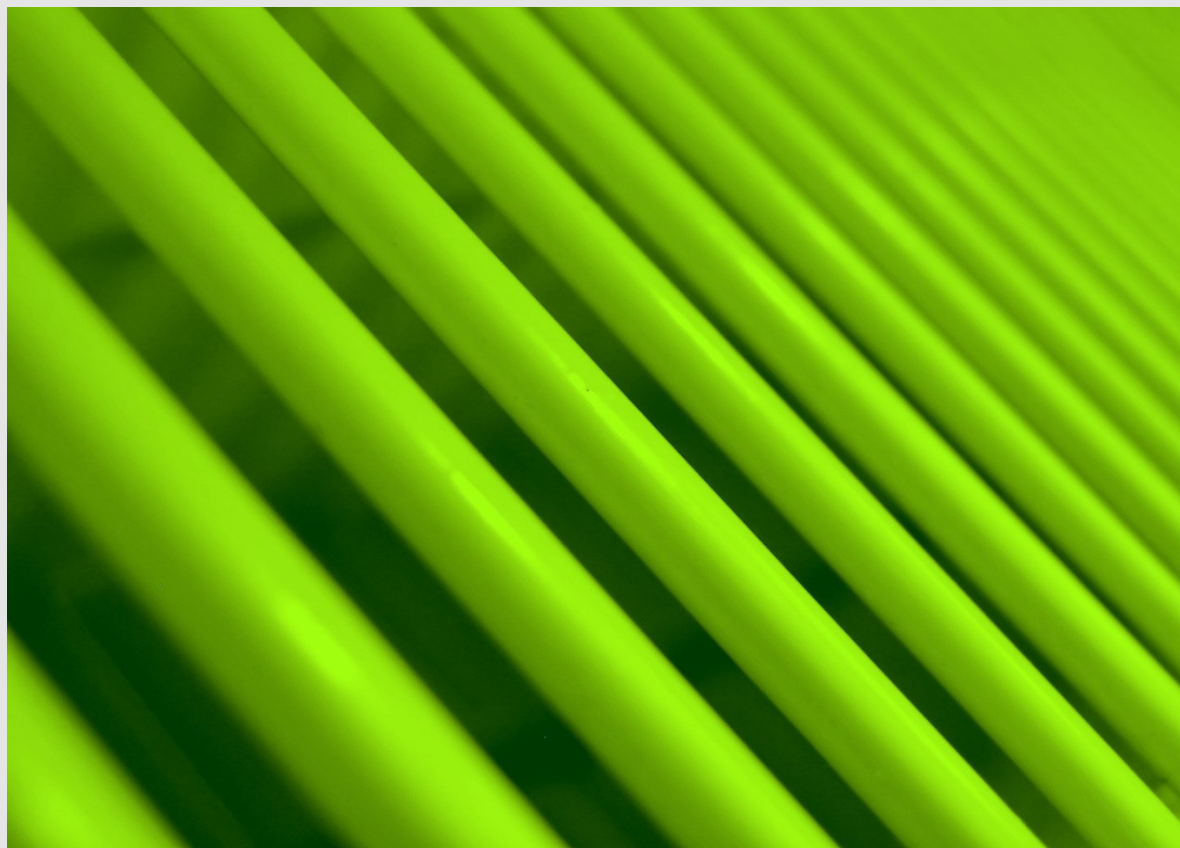
První diskuse o návrhu
k energetické
účinnosti

(PRIMES 2016) bude výroba elektřiny z jádra v EU představovat 778 TWh v roce 2030.

Pokud bychom tuto elektřinu z jádra nahradili elektřinou z plynu, produkce CO₂ by se zvýšila o 272 Mt (15 % hodnoty r. 2015). Navíc by se musely zvýšit dovozy plynu o 108 mld. m³, což by znamenalo zvýšení importu o 38 % vůči současnému stavu.

Komise nezohledňuje emisní náročnost ani při užívání metod pro vypočítání primární energie pro nespalovací zdroje (tj. nespalovací obnovitelné zdroje - všechny kromě bioenergie - a jaderné zdroje), což uvádí i Evropskou komisí respektovaný **Fraunhofer Institut**. Komise pro jaderné zdroje užívá jinou metodu výpočtu (metodu přepočtu obsahu fyzikální energie), než pro nespalovací obnovitelné zdroje (metodu přímého ekvivalentu) a jejím jediným argumentem přitom je, že s touto metodou pracuje Eurostat.

Z pohledu ČEZ by se cílů zvyšování energetické účinnosti, resp. vyšších úspor energie mělo dosahovat technologicky neutrálním

způsobem. Ostatně dekarbonizace je také hlavním cílem EU a směrnice o energetické účinnosti jen jedním z nástrojů. Takovému přístupu by odpovídalo užívání totožné metody, tj. metody přímého ekvivalentu, která by započítala jednu jednotku sekundární energie

získanou z nehořlavých zdrojů jako jednu jednotku primární energie. Faktor primární energie by tak byl nediskriminační, tj. u obou zdrojů 1. Na problematiku užívání faktoru primární energie upozornila v létě již **asociace Eurelectric**.

Světový energetický kongres

Energie ve městech

SVĚTOVÝ ENERGETICKÝ KONGRES

V říjnu se uskutečnil **23. Světový energetický kongres**, který tentokrát hostil ve dnech 9. až 13. října turecký Istanbul. Jednání představitelů z 82 zemí iniciovala už tradičně **Světová energetická rada (WEC)**, která existuje od roku 1923 a reprezentuje skutečně široké spektrum zástupců z celého světa s přímými vazbami na vládní kruhy i nevládní organizace, soukromé společnosti i korporace, státní konsorcia, stejně jako na odborné kruhy z akademického světa, čímž umožňuje dialog o politice a trendech v energetice na skutečně světové úrovni.

Hlavním námětem letošního kongresu, který prolínal do diskusí v jednotlivých panelech, byly vize a scénáře budoucnosti energetiky. Světová energetická rada při této příležitosti představila **scénář dalšího vývoje** s podtitulem „Velká přeměna“. V uplynulém půlstoletí světová poptávka po energii stále a rychle narůstala a byla uspokojována především fosilními zdroji. Podle WEC však budoucnost bude odlišná. A to proto, že se objevují nové trendy, jako jsou pomalejší tempo růstu populace, nové technologie, ekologické

výzvy a posun v ekonomické i geopolitické síle, které vytváří nové podmínky. Velká přeměna zahrnuje tři alternativní scénáře s výhledem do roku 2060, které nesou obrazné názvy „Moderní jazz“, „Nedokončená symfonie“ a „Hard rock“. WEC v nich předkládá impulsy pro přemítání o nejisté budoucnosti. Moderní Jazz symbolizuje digitalizovaný, inovativní a tržně orientovaný energetický svět. Nedokončená symfonie je představa chytrého a udržitelného světa, který je orien-

tován na ochranu životního prostředí a je schopen řešit nízkouhlikovou ekonomiku. A konečně scénář Hard rock prozkoumává následky energetického rozvoje, který je zahleděn sám do sebe a ve kterém ekonomický růst vítězí nad hlediskem udržitelnosti. Každý z těchto scénářů může přispět do diskuse o budoucnosti energetiky a nastavení pravidel pro energetickou bezpečnost, ochranu životního prostředí i energetickou rovnost.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Světový energetický
kongres

Energie ve městech

ENERGIE VE MĚSTECH

Podle odhadů více než polovina obyvatel celého světa žije ve městech. Přitom právě na ně připadá více než 50 % celosvětové spotřeby energií a zároveň také produkují minimálně 40 % emisí skleníkových plynů. Největší podíl na tom nese silniční doprava a vytápění budov, což bude bezesporu pokračovat, protože světová populace nadále roste a stejný trend se očekává i v souvislosti s velkými městy.

Podle odhadů v nich bude v roce 2050 žít 66 % světové populace a tento počet ještě vzroste do roku 2060 na 70 %.

Zároveň budou velká města dominovat stále víc také, pokud jde o spotřebu energie. Analýzy předpokládají, že v roce 2060 bude ve městech oproti současnosti spotřeba minimálně dvojnásobná.

Proto se velká města budou muset začít orientovat stále více na „čistou“ energii. Ne do budoucna, ale kvůli budoucnosti, to znamená již dnes. To je závěr **nové analýzy**, kterou při příležitosti Světového

energetického kongresu v tureckém Istanbulu zveřejnila londýnská konzultační firma Arup.

V této souvislosti připisuje klíčový vliv vedení měst, které vzhledem ke svým pravomocem,

znalostem místních podmínek a finančních možnostem mohou sehrát klíčovou roli v přechodu od centralizovaných modelů dodávek energie k flexibilním systémům založeným na vyspělých technologiích.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

EK zahájila panel
na vysoké úrovni
k dekarbonizaci

Nový portál pro města:
snadno a rychle

Uhelné elektrárny

EVROPSKÁ KOMISE ZAHÁJILA PANEL NA VYSOKÉ ÚROVNI

K DEKARBONIZACI

Pro mobilizaci vědy a inovací k provádění Pařížské klimatické úmluvy vytvořila Evropská komise nový panel, jehož předsedou byl zvolen při zahajovacím zasedání 21. října v Bruselu fyzik Hans Joachim Schellnhuber, ředitel Postupimského institutu pro výzkum dopadů změny klimatu (PIK).

Nezávislou skupinu devíti odborníků (kromě předsedy do ní patří Peter Bakker, Catia Bastioli, Paul Ekins, Beata Jaczewska, Barbara Kux, Laurence Tubiana, Maria Van Der Hoeven a Karin Wanngård) hostí komisař pro výzkum, vědu a inovace Carlos Moedas. Jejich úkolem bude předložit Komisi vědecky podložená doporučení ve formě prozatímních zpráv a finální zprávy, se kterou se počítá za tři roky.

NOVÝ PORTÁL PRO MĚSTA: SNADNO A RYCHLE

V rámci EU žije už dnes více než 70 % obyvatel ve městech. Právě na ně byl proto zaměřený letošní **Evropský týden regionů a měst**, který proběhl v Bruselu ve dnech 10.-13. října. Hlavní pozornost věnovali účastníci tohoto 14. ročníku trvalé udržitelnosti růstu. Vedle ekonomických témat, resp. podílu a vlivu měst na dnešní i budoucí situaci, patřily mezi klíčové priority pochopitelně také otázky životního prostředí a vývoje klimatu.

V této souvislosti vyvolal pozornost nový webový portál **One-stop-shop** věnovaný městům v EU a jejich rozvoji, který na internetu spustila při příležitosti týdne regionů Evropská komise. Od 12. října tak portál poskytuje aktuální informace o politikách EU, a to zejména politice klimatických změn, mobility a oběhové ekonomiky, tedy oblastí, které mají přímý vliv na rozvoj měst. Kromě toho

lze prostřednictvím portálu získat údaje a společné ukazatele o stavu a trendech ve více než 800 městských oblastech našeho kontinentu. Pokrývá je internetová databáze *Urban Data Platform* a podle jednotlivých politik umožňuje porovnat data o demografii, výstavbě, ekonomickém vývoji, dopravě, kvalitě vzduchu i sociálních otázkách. Na velmi přehledných mapkách Evropy tak lze poměrně snadno a rychle zjistit množství skleníkových plynů, stejně jako poměr starých i nových domů ve všech členských zemích EU, dokonce i míru rizika záplav až do roku 2050, apod.

Kromě toho lze prostřednictvím portálu získat informace o možnostech a využívání finančních dotací z různých fondů EU, to vše na jednom praktickém e-místě. Vedení měst v členských zemích EU, která o něco takového stále více usilovala, se tak kdykoliv dostanou k aktuálním informacím s dopadem na jejich agendu, např. v souvislosti s renovací budov v městských částech nebo s udržitelnou městskou dopravou.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

EK zahájila panel
na vysoké úrovni
k dekarbonizaci

Nový portál pro města:
snadno a rychle

Uhelné elektrárny

UHELNÉ ELEKTRÁRNY

Kuzavírání nerentabilních uhelných elektráren v Německu může docházet rychleji, než se původně předpokládalo. Podle **agentury Bloomberg** může být uzavřena až čtvrtina výrobní kapacity z uhlí, pokud provozovatelé nebudou investovat do modernizace.

Marže uhelných elektráren v Německu klesly za posledních 12 měsíců o 57 %. Hlavními důvody jsou rostoucí ceny uhlí, které začíná být nahrazováno plynem, a nastavení energetické politiky, které změnilo všeobecné podmínky pro výrobu elektřiny ve velkých konvenčních elektrárnách. Prioritu nyní mají obnovitelné zdroje energie.

Podle mluvčího německé společnosti Steag Juergena Froehliche vede zhoršení situace na trhu k citelnému propadu zisků, a proto vedení společnosti uvažuje o uzavření těch elektráren, které přestaly vytvářet zisk. Pátý největší výrobce energie se chystá předčas-

ně uzavřít alespoň 5 ze svých 13 uhelných elektráren v Německu. Zároveň zvažuje možnost zbavit se včas svých aktiv, které již dosáhly maxima při vytváření hodnot, a využít výhody mezi prodejci při vytváření likvidity. Strategie dalšího růstu společnosti klade důraz na služby související s výrobou elektřiny, včetně projekční činnosti, výstavby i provozování elektráren, dále na investice a akvizice na nejrůznějších trzích a v mnoha případech i

na spolupráci s partnery. Velký potenciál vidí vedení společnosti v projektech v souvislosti s vyřazováním jaderných elektráren z provozu. Zároveň i nadále hodlá investovat do obnovitelných zdrojů energie a do inovativních projektů. V lokalitách Porůří a Sárska společnost instalovala systém šesti velkorozměrových baterií a v projektu bude i nadále pokračovat. A příležitosti k podnikání hledá společnost i v mezinárodních aktivitách.

Stanovisko výboru ITRE k reformě EU ETS

EP podporuje
transparentnost
mezivládních dohod

STANOVISKO VÝBORU ITRE K REFORMĚ EU ETS

Evropská komise předložila v červenci 2015 **návrh revize** evropského obchodování s emisními povolenkami (EU ETS) pro 4. obchodovací období, tj. po roce 2020. Cílem připravované reformy je zajistit nákladově efektivní snižování emisí a podpořit investice do nízkouhlíkových technologií. Legislativní návrh je nyní projednáván v Radě a v Evropském parlamentu.

Dne 13. 10. 2016 přijal Výbor pro průmysl, vědu a energetiku (ITRE) **stanovisko k návrhu** Evropské komise. Ve zprávě, kterou vypracoval švédský europoslanec Fredrick Federley (ALDE), výbor podpořil lineární redukční faktor ve výši, kterou navrhuje Evropská komise, tedy 2,2 %. Dále navrhuje zrušení části povolenek stažených do rezervy tržní stability a navýšení objemu inovačního fondu o dalších 150 milionů povolenek s cílem aktivovat soukromé investice do průmyslových technologií. Europoslanci věnovali pozornost

také konkrétním řešením překryvu klimaticko-energetických politik. Pro členské státy by měla být zavedena povinnost informovat o opatřeních, která v praxi vedou ke snižování výrobní kapacity. Evropská komise na základě těchto údajů následně určí odpovídající počet povolenek, které by byly staženy. O stanovisku výboru ITRE se bude hlasovat ve Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI), který je gestorem této zprávy. Výbor ITRE má v souladu s článkem 54 **Jednacího řádu** Evropského parlamentu sdílené kompetence a do společ-

né působnosti obou výborů patří nastavení pravidel ohledně bezplatného přidělování povolenek, ochrany proti úniku uhlíku a také fungování inovačního a modernizačního fondu. V praxi to znamená, že pokud by výbor ENVI stanovisko zamítl, může výbor ITRE pozměňovací návrhy předložit přímo na plenárním zasedání. V návaznosti na to by se také řešilo zahájení dialogu. Neformální vyjednávání mezi Radou, Parlamentem a Komisí může začít buď před, nebo až po hlasování v plénu. Hlasování ve výboru ENVI je plánované na 8. prosince.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Stanovisko výboru
ITRE k reformě EU ETS

EP podporuje
transparentnost
mezivládních dohod

EVROPSKÝ PARLAMENT PODPORUJE TRANSPARENTNOST MEZIVLÁDNÍCH DOHOD

Výbor pro průmysl, vědu a energetiku (ITRE) dne 13. 10. 2016 ve dvou separátních hlasováních podpořil legislativní návrhy předložené Evropskou komisí jako součást balíčku k energetické bezpečnosti.

S cílem posílit odolnost trhu pro případ přerušení dodávek vypracovala Komise návrh nařízení o bezpečnosti dodávek zemního plynu. Druhým legislativním dokumentem, který v únoru 2016 Evropská komise předložila, byl **návrh rozhodnutí** o mezivládních dohodách. Jeho hlavním přínosem by měla být vyšší transparentnost mezivládních dohod se třetími zeměmi v oblasti energetiky a jejich plný soulad s *acquis*. Komise navrhuje zavedení předběžné kontroly slučitelnosti s povinností zohlednit stanovisko EK před podpisem smluv (*ex-ante*).

Bývalý předseda Evropského parlamentu a současný předseda výboru ITRE Jerzy Buzek (EPP) ve **zprávě k opatření** na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu navrhuje v rámci regionů vytvořit koridory pro případ mimořádných událostí. Kromě toho europoslanci v kompromisním znění zprávy předkládají pozměňovací návrhy na definici „chráněného odběratele“, na havarijní plány a na solidární opatření, která by byla přijata v případě mimořádných událostí. Druhé hlasování se týkalo zavedení mechanismu výměny informací o mezivládních dohodách mezi členskými státy a třetími zeměmi.

Zprávu vypracoval polský europoslanec Zdzisław Krasnodębski (ECR) a podařilo se mu vyjednat 23 kompromisních pozměňovacích návrhů, ve kterých největší politické frakce (EPP, S&D, ECR, ALDE a Zelení) podpořili návrh EK, aby členské státy informovaly Evropskou komisi v případě vyjednávání kontraktů se třetími zeměmi v oblasti energetiky. Komise by zároveň měla mít povinnost informovat vlády členských států o souladu připravovaných smluv s legislativou EU. Nyní bude následovat jednání mezi evropskými institu-

cemi, tzv. *dialog*. Rada již v červnu přijala pozici, ve které navrhuje zahrnout pod kontrolu jen dohody, které jsou závazné a které se týkají plynu. Pro slovenské předsednictví patří toto téma mezi priority, a pokud by se nepodařilo vyjednat dohodu během jeho předsednictví, bude další jednání na Maltě.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Elektrifikace dopravy

ELEKTRIFIKACE DOPRAVY

Sektor dopravy se na celkové produkci skleníkových plynů v EU podílí zhruba jednou čtvrtinou a je jediným odvětvím, ve kterém emise skleníkových plynů stále narůstají. Přitom osobní a dodávkové automobily, které jsou téměř výlučně závislé na ropě jako pohonné hmotě, produkují zhruba 15 % emisí CO₂.

V říjnu 2014 se členské státy dohodly na společném cíli pro snižování emisí skleníkových plynů do roku 2030. Rámec stanovuje 40% závazný cíl, na kterém by se měly podílet všechny sektory, tj. zařazené do EU ETS i ty, které stojí mimo toto schéma. Zároveň pro sektory mimo EU ETS členské státy stanovily společný cíl pro snižování emisí, a to 30 % do roku 2030 v porovnání s rokem 2005. K dosažení těchto ambicí bude zapotřebí zásadním způsobem snížit emise mimo jiné v sektoru dopravy. Evropská legislativa již stanovila závazné limity emisí pro nově vyráběná vozidla. Mají platit od roku 2021 a u osobních aut má být v průměru dosaženo emisního limitu 95g CO₂/km. Alternativním řešením pro nízkoemisní dopravu je bezpochyby její elektrifikace. Sektor výroby elektřiny prochází významnou proměnou směrem k výrobě z nízkouhlíkových zdrojů a v současné době je v EU vyráběno více než 50 % elektřiny bez produkce skleníkových plynů. A tento podíl se každý rok zvyšuje.

Elektrifikace se tak stává vhodnou alternativou pro dekarbonizaci dopravy. V této souvislosti představilo sektorové sdružení Eurelectric priority a doporučení, s nastíněním zvažovaného propojení sektorů výroby elektřiny a dopravy. V první řadě **dokument vyčísľuje** konkrétní přínos elektromobility pro snižování emisí. Podle údajů Eurelectric spotřebuje standardní elektromobil (PEV) 15 kWh na 100 km, což v průměru odpovídá 50g CO₂/km. A to je téměř polovina emisního limitu stanoveného evropskou legislativou pro nově vyráběná vozidla. Navíc baterie

elektrických vozidel mají nulové emise z výfuků a mohou tak významně přispět ke snížení emisí v hustě obydlených aglomeracích. Dalším přínosem elektromobility je propojení obou sektorů a potenciál flexibility celého systému. V současné době je na silnicích Evropské unie více než sto tisíc elektromobilů, jejichž baterie mají z pohledu flexibility značný potenciál. Majitelé aut je mohou nabíjet z místních bezemisních zdrojů a zajistit úložný systém pro energii z nestálých obnovitelných zdrojů. V neposlední řadě dokument hodnotí přínos elektrifikace dopravy k bezpečnosti dodávek, a to s ohledem na skutečnost, že přechod na elektřinu může významně snížit závislost na dodávkách fosilních paliv.

V návaznosti na **sdělení Evropské komise** ke strategii pro nízkoemisní mobilitu přichází Eurelectric s konkrétními doporučeními. Za základní prvek komplexní strategie označuje emisní standardy CO₂ pro osobní i nákladní vozidla. Ambiciózní a reálné nastavení standardů pro spalovací motory může být

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Elektrifikace dopravy

členskými státy nápomocné v jejich snaze dosáhnout cílů pro snižování skleníkových plynů v sektorech mimo EU ETS do roku 2030. Eurelectric je názoru, že takové standardy by měly být stanoveny nejenom pro nově vyráběný vozový park, ale i pro vozidla, která jsou již v provozu.

Pozornost věnuje také dostatečné a dostupné infrastruktuře pro nabíjení elektromobilů a navrhuje řešení na úrovni EU. V této souvislosti zmiňuje legislativní rámec, který je nastaven ve [směrnici o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva](#) a na který lze případně navázat při stanovování národních cílů.

Dokument Eurelectricu uvádí i další možnosti jak podpořit národní politiky v jejich snaze o rozvoj elektromobility, např. zaváděním finančních pobídek a kvót pro alternativní paliva nebo koordinací řešení nejrůznějších technických překážek.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Internetový průvodce
energetickými
statistikami

INTERNETOVÝ PRŮVODCE ENERGETICKÝMI STATISTIKAMI

Evropská unie bývá často kritizována mimo jiné za to, že nedostatečně komunikuje se svými občany, že je neseznamuje s tím, co a proč dělá či má v úmyslu udělat a na základě čeho se její orgány rozhodují. Příkladem opačné iniciativy, která by mohla přispět k přiblížení Unie občanům, je nový webový průvodce energetickými statistikami.

Co je účelem publikace průvodce energetickými statistikami?

Průvodce energetickými statistikami Evropské unie, s podtitulem Vrhání světla na energetiku EU (Shedding light on energy in the EU), je nový projekt evropského statistického centra EUROSTAT. Přehledně sestavený soubor nejdůležitějších statistik využívá technologie zobrazení dat prostřednictvím grafů a infografik tak, aby byl srozumitelný i pro laiky,

ale zároveň zůstal přínosný i pro informovanějšího návštěvníka. I ti náročnější ocení moderní grafiku a uživatelsky příznivé a intuitivní rozhraní. Zveřejňované statistiky svým rozsahem pokrývají všechny nejdůležitější segmenty evropské energetiky. Důležitým záměrem tvůrců průvodce je zachytit komplexnost procesu výroby energie řečí čísel – od výroby, přes distribuci až po spotřebu. Průvodce se také odvolává na prioritní cíle a iniciativy EU a jeho struktura i obsah jsou těmto elementům přizpůsobeny.

Jak je průvodce koncipován?

Jedním z největších přínosů průvodce je - na první pohled paradoxně - jeho jednoduchost a stručnost. Na příslušné webové stránce nalezne čtenář kromě nezbytného, velmi stručného úvodu a oficiálních informací o tvůrcích průvodce celkem tři nástroje. Prvním z nich je obsahové menu, rozdělené do čtyř hlavních sekcí; jde o hlavní obsahovou náplň průvodce (podrobněji viz následující otázka). **Dalším nástrojem je glosář**, obsahující rovněž

velmi stručná, několikavětá vysvětlení nejdůležitějších energetických pojmů - od elektrické energie, přes skleníkové plyny po obnovitelné zdroje energie. Glosář je určen téměř výhradně lidem, kteří se v oblasti energetiky pohybují spíše zřídka a potřebují proto na jednom místě nalézt vysvětlení hlavních energetických termínů i příslušná data k nim vztažená. Posledním nástrojem je funkce umožňující vytisknutí kompletního aktuálního obsahu stránek. Celý obsah, včetně úvodu, nepřekročí počet třiceti stran.

Co tvoří konkrétní obsah průvodce? Jaké statistiky jsou zahrnuty?

Vlastní obsah průvodce, tedy vesměs graficky znázorněné údaje za EU a členské státy, je přístupný v sekci menu. Ta je rozdělena do čtyř částí, z nichž první je představením Energetické unie s krátkým propagačním videem, a tři ostatní sekce jsou věnovány třem různým okruhům statistik. Každý z nich obsahuje výběr čtyř nejdůležitějších statistických údajů, vztahujících se k dotyčnému okruhu.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Internetový průvodce
energetickými
statistikami

První z okruhů je sekce věnující se toku energie v Evropské unii. Obsahuje statistiky týkající se závislosti zemí EU na dovozu energie, zeměpisného původu této energie, jednotlivých způsobů výroby a také k tomu informaci, jak je energie konkrétně využívána. Údaje v této sekci se vztahují výhradně k roku 2014.

Další sekci je část věnovaná spotřebě energie. Ta zahrnuje např. údaje o objemu spotřeby podle druhů energie, údaje o cenách v jednotlivých členských státech apod.

Poslední sekce je zaměřena na statistiky týkající se ochrany životního prostředí. Obsahuje údaje o vývoji emisí skleníkových plynů, a jak se na nich podílejí jednotlivé složky, dále jaký je podíl obnovitelných zdrojů energie (OZE) či jak se vyvíjí energetická účinnost jednotlivých členských zemí

Jaký je celkový přínos průvodce?

Celý produkt má samozřejmě primárně sloužit jako propagační materiál energetické unie se zajímavým přesahem pro laické uživatele. Výhodou je v tomto ohledu velmi názorné

grafické řešení, přehlednost a stručnost.

Relevanci dodává projektu skutečnost, že údaje pocházejí přímo od hlavního „sběratele dat“, tj. z evropského statistického tělesa EUROSTAT. Zájemce o podrobnější údaje včetně vysvětlení příčin i souvislostí musí samozřejmě i nadále sledovat

specifické výstupy EUROSTATu i další zdroje. Celkově se však tento nástroj může stát dobrým zdrojem základních informací např. i pro média; ovšem svoji roli bude správně plnit pouze tehdy, budou-li data pravidelně aktualizována a správně interpretována.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

10. LISTOPADU 2016

hostí Londýn mezinárodní energetickou konferenci s názvem The Energy Summit 2016. Akci pořádá týdeník The Economist a hlavním námětem bude klesající cena ropy a s tím spojené obtíže některých energetických firem.

[Více informací](#) ▶▶

14.-17. LISTOPADU 2016

proběhne v Benátkách mezinárodní symposium zaměřené na získávání energie z biomasy a odpadu s názvem Venice 2016. Jedná se již o šestý ročník akce v mimořádně atraktivním prostředí tohoto pobřežního města. Tradiční součástí této akce budou opět nejrůznější workshopy a prezentace.

[Více informací](#) ▶▶

15.-18. LISTOPADU 2016

hostí Paříž šestý ročník mezinárodní energetické konference s názvem ICPES 2016.

Akce je zaměřena na problematiku elektrické energie a energetických systémů.

[Více informací](#) ▶▶

16. LISTOPADU 2016

představí Mezinárodní energetická agentura (IEA) v Londýně svou každoroční analýzu vývoje světové energetiky s názvem World Energy Outlook 2016 (WEO). Každoročně mimořádně sledovaná studie představuje jeden z klíčových dokumentů pro tvorbu analýz či předpovědí vývoje světové energetiky.

[Více informací](#) ▶▶

17.-18. LISTOPADU 2016

proběhne v polském Gdaňsku třetí ročník putovního technologického workshopu s názvem Wind Turbine Sound 2016. Workshop organizuje evropské sdružení WindEurope (dříve EWEA).

[Více informací](#) ▶▶

